Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 1994–1995

23 046

Wijziging van de Wet op de loonbelasting 1964, de Wet op de vermogensbelasting 1964, de Successiewet 1956, de Wet op de inkomstenbelasting 1964, de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, de Invorderingswet 1990 en de Coördinatiewet Sociale Verzekering naar aanleiding van de herziening van het fiscale regime voor onderhoudsvoorzieningen en bepaalde spaarvormen in de inkomstenbelasting (Aanpassing van de Wet op de loonbelasting 1964 en andere wetten aan Brede Herwaardering)

Nr. 19

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 november 1994

Hierbij bied ik u, mede namens mijn ambtgenoot van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, aan de antwoorden op enkele vragen van de kamerleden Terpstra, Van der Ploeg, Ybema en B. M. de Vries in het kader van de behandeling van het wetsvoorstel Brede Herwaardering II.

De Staatssecretaris van Financiën,
W. A. F. G. Vermeend

414848F
ISSN 0921 - 7371
Sdu Uitgeverij Plantijnstraat
's-Gravenhage 1994

Antwoorden op vragen van de heer Terpstra

1. De eerste vraag van de heer Terpstra heeft betrekking op de relatie tussen de fiscale voorschriften en de voorschriften die bij of krachtens de Pensioen- en spaarfondsenwet (PSW) zijn gesteld met betrekking tot de voorwaarden waaronder ten aanzien van directeuren-grootaandeelhouders ontheffing kan worden verkregen van de voorschriften inzake de persoon van de verzekeraar (het voorgestelde artikel 11b, tweede lid, van de Wet op de loonbelasting 1964). Deze relatie laat zicht eenvoudig weergeven als: een pensioen mag fiscaal alleen in eigen beheer (of in een eigen pensioen-BV) worden gehouden als dat van de PSW ook mag. Vooropgesteld zij dat ook zonder de in de loonbelasting vastgelegde relatie van een behoorlijk handelende directeur-grootaandeelhouder en een behoorlijk handelende werkgever mag worden verwacht dat zij zich aan de voorschriften van de PSW houden. Dat fiscaal die relatie toch nog eens is gelegd, heeft als achtergrond het belang van eenheid van wetgeving op dit punt. Hierbij mag het vanzelfsprekend niet zo zijn dat de PSW-regels en de fiscale regels niet goed zijn afgestemd. Zoals ik in het wetgevingsoverleg van 7 november jl. heb toegezegd, zal ik nagaan of de regelgeving op dit punt zo veel mogelijk kan worden gestroomlijnd, opdat er geen onverwachte fiscale consequenties uit voortvloeien.

Gevraagd wordt duidelijkheid te verstrekken over de hoogte van de voorziening die volgens de Pensioen- en spaarfondsenwet op de balans moet worden opgenomen. Deze moet naar actuariële maatstaven voldoende hoog zijn om aan de toekomstige pensioenverplichting te voldoen.

Houdt de pensioenverplichting tevens een nabestaandenpensioen in, dan zal het in de praktijk veelal voorkomen dat die wordt herverzekerd. Er wordt op gewezen dat dit primair in het belang van de pensioengerechtigde is. Het is immers in zijn belang en dat van zijn nabestaanden dat zijn pensioen behoorlijk gedekt is. Daarmee is het ook een fiscaal belang geworden. De aanzienlijke fiscale faciliëring wordt immers verstrekt onder de veronderstelling dat de buiten de heffing gehouden bedragen worden gereserveerd voor uitvoering van de pensioenregeling. Overigens zal ik dit aspect meenemen bij de eerdergenoemde stroomlijning van de PSW- en de fiscale regelgeving.

2. In de door de heer Terpstra geschetste casus is de bank bereid een lening van f 200 000 te verstrekken op grond van het feit dat iemand een pensioen van f 50 000 per jaar geniet. In deze situatie, waarin sprake is van een lening op basis van een voldoende inkomen en niet op basis van de pensioenpolis, kan niet worden gesproken van het in artikel 11c, eerste lid, onderdeel b, van de Wet op de loonbelasting 1964 bedoelde feitelijk voorwerp van zekerheid zijn.

3. In het voorgestelde artikel 11, eerste lid, onderdeel e, onder 3°, van de Wet op de loonbelasting 1964 is bepaald dat de stamrechtvrijstelling in de loonbelasting niet van toepassing is indien de aanspraken zijn opgekomen ingevolge artikel 11c. Met deze bepaling wordt beoogd te voorkomen dat de werking van artikel 11c, dat ziet op oneigenlijke handeling met betrekking tot pensioen- en VUT-aanspraken, eenvoudig ontgaan zou kunnen worden. Indien een pensioen- of VUT-aanspraak vanwege een bepaalde handeling op een bepaald moment niet meer als zodanig is aan te merken, is het niet de bedoeling dat voor deze aldus belaste aanspraken vervolgens de stamrechtvrijstelling zou gelden.

Antwoord op een vraag van de heer Van der Ploeg over de positie van grensarbeiders

De heer Van der Ploeg vraag naar de positie van de Nederlandse grensarbeiders die tot nu toe met instemming van Financiën bij voorbeeld bij Belgische pensioenfondsen zijn verzekerd.

Ingevolge het voorgestelde artikel 11, vijfde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 heeft de Minister van Financiën de bevoegdheid om, in overeenstemming met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, pensioen- en VUT-regelingen aan te wijzen die niet aan de in artikel 11, derde en vierde lid, gestelde voorwaarden voordoen. Ik zal bevorderen dat ten aanzien van de Nederlandse grensarbeiders een «aanwijzingsregeling» wordt getroffen.

Antwoord op een vraag van de heer Ybema

De heer Ybema vraagt of de heffing van successierecht op grond van het voorgestelde artikel 13a van de Successiewet 1956 enkel ziet op de waardestijging door de vrijval van de pensioenverplichting of dat geheven wordt over de gehele waardestijging van de aandelen die tot het moment van overlijden van de pensioengerechtigde heeft plaatsgevonden. Uit de tekst van het artikel vloeit voort dat de gehele waardestijging wordt belast. Ik merk hierbij het volgende op.

Artikel 13a is ook na de derde nota van wijziging beperkt gebleven tot lichamen die zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend bezighouden met pensioenen en vergelijkbare uitkeringen. In het lichaam is derhalve uitsluitend of nagenoeg uitsluitend vermogen ingebracht ter dekking van de uit te keren bedragen. Bij de berekening van de te storten premies wordt rekening gehouden met het rendement dat is te behalen met het ingelegde vermogen. De premies, samen met het rendement op het aldus gevormde vermogen, behoren tot dekking te dienen. In feite vindt er derhalve in een pensioenlichaam als bedoeld in artikel 13a geen of nagenoeg geen andere waardestijging plaats dan die welke ontstaat door het vrijvallen van de pensioenverplichting. Voor zover er overrendement aanwezig is dat niet is weggenomen door premiebijstelling, geldt daarvoor dezelfde redengeving als voor de technische waardestijging als gevolg van overlijden.

Reactie op een opmerking van mevrouw B. M. de Vries

Naar aanleiding van een opmerking van mevrouw De Vries ga ik nog kort in op de positie voor de vermogensbelasting van «oude» gerichte lijfrenten, dat wil zeggen gericht lijfrenten van voor 1 januari 1992. In de literatuur is opgemerkt dat onduidelijkheid bestaat of rechten ingevolge gerichte lijfrenten waarop het met ingang van 1 januari 1992 vervallen artikel 19 (stamrechtvrijstelling bij staken onderneming) of artikel 44f, eerste lid, onderdeel c, en zevende lid (omzetting FOR in stamrecht), van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 is toegepast, onder de in het voorgestelde artikel 26, eerste lid, onderdeel c, van de Wet op de vermogensbelasting 1964 opgenomen vrijstelling vallen. Deze onduidelijkheid zou worden opgeroepen door artikel 26, vijfde lid, dat bepaalt dat voor de toepassing van dit artikel onder het begrip lijfrente wordt verstaan hetgeen daaronder voor de toepassing van de Wet op de vermogensbelasting 1964 werd verstaan op 31 december 1991. In het genoemde eerste lid, onderdeel c, gaat het evenwel om rechten op periodieke uitkeringen of verstrekkingen (stamrechten); genoemd vijfde lid is derhalve niet van betekenis voor de interpretatie van genoemd onderdeel c. De door mevrouw De Vries bedoelde «oude» gerichte lijfrenten van artikel 19 (oud) en artikel 44f (oud) van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 gaan derhalve ook onder de vrijstelling van de vermogensbelasting vallen.